

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ	ΠΙΤΑΣΑΚΗΣ	6.9.06	AHE00906.PX1

κοινή γνώμη ασχολείται με διάφορα γεγονότα, ποινικά αξιόλογα, που αφορούν σε κατάχρηση ανηλικών σε ασέλγεια. Ψηφίζω ολόθερμα τη ρύθμιση που κάνατε.

Επίσης, ψηφίζω και την άλλη τροπολογία, η οποία, δυστυχώς, έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί, αλλά πιστέψτε με, είναι η τελευταία φορά που συμφωνώ σε μια τέτοια, πάλι παράταση, των πραγμάτων. Ξέρω ότι δεν είναι δική σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Κουβέλη, είναι δική μου, αλλά δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά.

ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ (Ειδικός Αγορητής του ΣΥΝ): Κύριε Υπουργέ, θα μπορούσε να είχε ρυθμιστεί προηγουμένως. Επαναλαμβάνω, ότι θα ψηφίσω και αυτή την τροπολογία.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Κοσμιδής.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, όπως συνηθίζω πάντα ομιλώντας επί των άρθρων, θα αναφερθώ σε άρθρα και παραγράφους και θα καταθέσω νομοτεχνικές και ουσιαστικές παρατηρήσεις. Θα επισημάνω κινδύνους από την εφαρμογή κάποιων διατάξεων, χωρίς αυτό να σημαίνει, άρνηση της ψήφισης κάποιων διατάξεων.

Στο άρθρο 1 παράγραφος 2, υπ α' και β' έχουμε δύο ορισμούς της έννοιας οικογένεια με κριτήριο το βαθμό συγγένειας και την συνοίκηση. Στην πρώτη περίπτωση, σύνθεση της οικογένειας, σύζυγοι, γονείς, παιδιά εφαρμόζονται οι διατάξεις του νομοσχεδίου, ανεξαρτήτως συνοίκησης. Στη δεύτερη περίπτωση, που έχουμε ευρύτερη σύνθεση της οικογένειας, έχουμε εφαρμογή των διατάξεων, εφόσον υπάρχει συνοίκηση. Τι σημαίνει συνοίκηση; Προφανώς, θα προκύπτει από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα - άρθρα 51 και επόμενα - και βέβαια, θα είναι στην κρίση του δικαστηρίου να κρίνει, κατά πόσο υπάρχει συνοίκηση σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση.

Ωστόσο, δείτε παράδοξα, τα οποία μπορούν να δημιουργηθούν. Έχουμε ένα ζευγάρι σε διάσταση και πιθανόν, σε μακρόχρονη διάσταση. Η άσκηση κάποιας βίας σε αυτό το ζευγάρι, θα πάει με την παράγραφο 1 και θα θεωρηθεί ενδοοικογενειακή βία, διότι δεν απαιτείται το στοιχείο της συνοίκησης. Επίσης, στην υπ. α', μήπως πρέπει να συμπεριλάβετε και το δεύτερο βαθμό συγγένειας, δηλαδή, τα αδέρφια; Π.χ., ο αδελφός που μπορεί να είναι 20 χρόνων και έχει μια αδελφή 12, 13,14 χρόνων και, η οποία, στην εφηβεία του κάνει κινήσεις που, κατά τον αδελφό, θίγουν την τιμή της οικογένειας και αυτός ο αδελφός ξυλοκοπεί τη μικρή αδελφή, με την οποία συνοικεί. Αυτό, δεν είναι άσκηση ενδοοικογενειακής

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ	ΠΙΤΑΣΑΚΗΣ	6.9.06	AHED0906.PX1

βίας, η οποία πρέπει να ισχύει και ανεξαρτήτως συνοίκησης; Ο αδελφός, ο οποίος εργάζεται ή κατοικεί εκτός της οικίας του και ξυλοκοπεί την αδελφή του, με την οποία δεν συνοικεί, αυτό δεν θα είναι ενδοοικογενειακή βία;

Το άρθρο 1 παράγραφος 2γ' λέει: «κάθε ανήλικο πρόσωπο που συνοικεί στην οικογένεια». Θα ήθελα κάποια παραδείγματα, με ποια ιδιότητα συνοικεί; Είναι το παιδί κάποιου θείου, το οποίο πηγαίνει στο σχολείο, που ζει η οικογένεια και αυτό το ανήλικο είναι εδώ; Μέχρι ποια ηλικία θεωρούμε ένα παιδί, ανήλικο; Το νομοσχέδιο δεν το αναφέρει αυτό. Ποιο είναι το όριο ενηλικίωσης, διότι οι ποινικές διατάξεις, στις οποίες αναφέρεται το νομοσχέδιο, ενδοοικογενειακή βία αποτελεί, συνιστά επιβαρυντικές, ουσιαστικά περιστάσεις και έχουν ποικιλία όσον αφορά στο όριο ηλικίας;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Υπάρχει διάταξη για το όριο ηλικίας και είναι το δέκατο όγδοο έτος.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, γνωρίζω ότι είναι το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας, αλλά σε ποινικές διατάξεις, για ασέλγεια θέλει θύμα, παιδί κάτω των 16 ετών. Το άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα, έχει όριο ηλικίας το 17ο έτος. Εδώ, εσείς λέτε συλλήβδην για την ενδοοικογενειακή βία το δέκατο όγδοο έτος και για τους τρίτους, ισχύουν τα άρθρα του Ποινικού Κώδικα που έχουν διαφορετικές ηλικίες. Θεωρείτε, ότι αυτό είναι σωστό; Είμαι επιφυλακτικός για το κατά πόσο αυτό είναι σωστό.

Σχετικά με το υπ δ', - το είπα και στην ακρόαση φορέων και, σας θυμίζω, ότι η κυρία Μαραγκοπούλου, συμφώνησε - λέτε: Οι διατάξεις του παρόντος νόμου και στην περίπτωση μόνιμης συμβίωσης ανάμεσα σε ζευγάρια και μιλάτε για ζευγάρια, άνδρας και γυναίκα, είπα, μήπως ενόψει των διαμορφωμένων πια και όχι διαμορφούμενων, όπου έχουμε αναγνώριση και ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ των ομοφυλοφίλων, θα έπρεπε στο υπ. δ' να περιληφθούν και αυτού του είδους τα ζευγάρια; Άλλωστε, το δέχτηκε και η κυρία Μαραγκοπούλου.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ	6/9/2006	AIED0906.PF1

32

(Συνέχεια ομιλίας κ. Σωκράτη Κοσμίδη)

Άρθρο 2: Δεν αντιλαμβάνομαι γιατί ψηφίζουμε αυτή τη διάταξη. Δηλαδή, σήμερα η άσκηση βίας επιτρέπεται και ερχόμαστε δια νόμου να την απαγορεύσουμε; Δεν απαγορεύεται με σωρεία διατάξεων; Εκτός εάν λέτε ότι απαγορεύεται η άσκηση βίας κάθε μορφής. Και τι σημαίνει αυτό το «κάθε μορφής»; Μέχρι πού μπορεί να πάει η διεύρυνση της έννοιας «βία», όταν προσθέτουμε τον όρο «κάθε μορφής»; Ποιες είναι οι συνέπειες της παραβίασης αυτής της απαγόρευσης; Η παραβίαση της απαγόρευσης του άρθρου 2 συνεπάγεται ό,τι λέει το άρθρο 1 και τα άρθρα 6,7 και 8;

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είναι ακριβές ότι δεν τιμωρείται η βία, κατά την οποία ο σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο σε ερωτική συνεύρεση;

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Υπάρχει ειδική διάταξη για αυτό. Η απάντησή σας δεν έχει σχέση με αυτό που επισημαίνω. Εγώ λέω ότι νομοθετούμε μια απαγόρευση, η οποία ήδη ισχύει. Εκτός εάν θεωρείτε ότι δεν ισχύει, όσον αφορά κάθε μορφή βίας. Αλλά δεν μου λέτε, τι σημαίνει «κάθε μορφής». Η παραβίαση της απαγόρευσης αυτής της βίας εφαρμόζεται σε όλες τις διατάξεις του νόμου;

Άρθρο 3: Ουσιαστικά, και για την περίπτωση της οικογενειακής βίας μετατίθεται το βάρος της απόδειξης. Ειλικρινά, δεν θεωρώ ότι αν δεν υπήρχε αυτό, το δικαστήριο δεν θα μπορούσε να αποφανθεί ότι με κάποια άσκηση βίας κλονίζεται ο έγγαμος βίος.

Άρθρο 4: Από τη στιγμή που παραπέμπετε στο άρθρο 1532, το οποίο έτσι και αλλιώς ισχύει είτε ψηφιστεί το άρθρο 4 είτε όχι, το άρθρο 1532 εφαρμόζεται. Με το άρθρο 4 νομιμοποιείτε, ουσιαστικά, τη σωματική βία, που ασκείται χάρη σωφρονισμού. Άρα, δέχεστε ότι ισχύει η σωματική βία χάρη σωφρονισμού. Τη νομιμοποιείτε πανηγυρικότερα από όσο ισχύει σήμερα. Επομένως, αν θέλετε να κάνετε ένα στοιχειωδώς τολμηρό βήμα, θα έπρεπε, όπως σας επέδειξε και ο Συνήγορος του Παιδιού, να απαγορεύσετε τη σωματική τιμωρία ανηλίκου γενικώς, χάρη σωφρονισμού. Αλλιώς, το άρθρο 4 δεν έχει κανένα νόημα.

Άρθρο 5: τα κατώτατα όρια, τα οποία θα χρειαστεί μετά από κάποια χρόνια να τα αναπροσαρμόσετε, δεν ξέρω κατά πόσο χρειάζονται. Νομίζω ότι ο δικαστής μπορεί να επιδικάσει τη χρηματική ποινή που αυτός κρίνει, χωρίς να υπάρχουν κατώτερα ή ανώτερα όρια.

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ	6/9/2006	AIED0906.PF1

Τα άρθρα του κεφαλαίου Γ', οι ποινικές διατάξεις, θα μπορούσαν να στοιχειοθετηθούν ως επιβαρυντικές περιπτώσεις ισχυουσών διατάξεων.

Στο άρθρο 8, θέλω να επισημάνω ότι ο βιασμός εντός γάμου δεν πρέπει να εξομοιώνεται με τον βιασμό εκτός γάμου, όσον αφορά στην ποινική μεταχείριση. Βέβαια, αυτό μπορεί να το κάνει ο δικαστής. Δεν ξέρω, όμως, αν η πρόβλεψη της ποινής πρέπει να είναι ηπιότερη, όταν ο βιασμός ασκείται εντός γάμου. Άλλο βάρος έχει ο βιασμός, που διαπράττει ένας αλήτης, ο οποίος βιάζει ένα κοριτσάκι και άλλο ο βιασμός εντός της οικογένειας, που έχει σαφώς ηπιότερη μορφή.

Στο άρθρο 9 επισημαίνω ένα κίνδυνο. Η ισχύουσα διάταξη για την προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας παραπέμπει σε έννοιες, οι οποίες πλέον έχουν οριοθετηθεί ερμηνευτικά και νομολογιακά. Εδώ προστίθεται ο ταπεινωτικός λόγος ή έργο και φοβάμαι ότι ανοίγουμε τους «ασκούς του Αιόλου», που θα δημιουργήσουν κινδύνους, εκβιασμούς ή διεύρυνση κάποιων εφαρμογών, σε βαθμό μη επιθυμητό.

Παρέλειψα να πω για το άρθρο 8, στο οποίο αντικαθιστάται το άρθρο 338 του ποινικού κώδικα, που μιλάει για κατάχρηση παραφροσύνης, ότι η λέξη «παραφροσύνη», που υπάρχει στον ποινικό κώδικα του 1950, πρέπει να αλλάξει και να μπει ένας πιο δόκιμος όρος. Ο όρος «παραφροσύνη» δεν απαντάται πλέον στην ψυχιατρική. Θα μπορούσατε να πείτε ψυχική νόσος.

Όσον αφορά στο άρθρο 10, τέτοιες διατάξεις υπάρχουν για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Δεν ξέρω αν πρέπει να υπάρχουν και σε διατάξεις σαν αυτές. Στην ποινική διαμεσολάβηση, που τη βρίσκω πολυδαίδαλη διαδικασία, δεν θα αναφερθώ. Είμαι άκρως επιφυλακτικός και πιστεύω ότι το θέμα της διαμεσολάβησης δεν είναι θέμα λειτουργιών της ποινικής δικαιοσύνης. Είναι θέμα κοινωνικών λειτουργιών, ψυχολόγων κ.λπ..

Το άρθρο 15 ισχύει και σήμερα.

Το άρθρο 16 λέει ότι θα αναστέλλεται η παραγραφή μέχρι την ενηλικίωση. Ξέρετε τι κινδύνους ενέχει αυτό; Το λέω αυτό, χωρίς να είμαι αρνητικός προς τη διάταξη. Αν γίνει μια πράξη, όταν το ανήλικο είναι δέκα ετών και τα ίχνη της διάπραξης του εγκλήματος έχουν αρχίσει να χάνονται, το παιδί αυτό θα μπορεί στα 19 του χρόνια, να ζητήσει την άσκηση ποινικής δίωξης με βάση τις διατάξεις περί ενδοοικογενειακής βίας και θα δημιουργηθούν

Π/φος	Δ/φος	Ημερομηνία	Όνομα αρχείου
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΗ	6/9/2006	AIED0906.PF1

33

προβλήματα. Εξαιρείται το άρθρο 8, όσον αφορά στην παραγραφή. Το άρθρο 8 είναι για τον βιασμό. Δηλαδή, εκεί αν βιαστεί ένα κορίτσι 14 ετών, δεν θα αναστέλλεται η παραγραφή; Γιατί εξαιρείτε το βιασμό;

Άρθρο 17: η αυτεπάγγελτη δίωξη έχει και αυτή κινδύνους. Δηλαδή, κάποιος που έχει προηγούμενα με το γείτονα του, θα μπορεί και με ανώνυμο γράμμα ακόμα, να καταγγείλει ότι ασκήθηκε στη γειτονική του οικεία ενδοοικογενειακή βία και θα ασκείται αυτεπάγγελτη δίωξη. Πολύ φοβάμαι την κατάχρηση από τη διάταξη αυτή, που φαίνεται σωστή εκ πρώτης όψεως, όμως εμπεριέχει κινδύνους, τους οποίους κανείς δεν μπορεί να προσδιορίσει.

Όσον αφορά στο άρθρο 21, στεναχωριέμαι που όλες οι Κυβερνήσεις νομοθετούν διατάξεις, οι οποίες ισχύουν και μη νομοθετούμενες. Αν δεν ψηφιστεί το άρθρο 21, τα θύματα δεν μπορούν να προσφύγουν στους φορείς που υπάρχουν ήδη; Χρειάζεται να ψηφιστεί ειδική διάταξη, για κάτι που λένε όλες οι διατάξεις σύστασης των φορέων αρωγής; Επομένως, νομοθετούμε εκ περισσού, μόνο και μόνο για να προσθέσουμε ένα κεφάλαιο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (Αντιπρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο κ. Κωνσταντάρας.